

Prædiken til 20. søndag efter trinitatis

Matt. 22, 1-14

Epistelteksten til i dag var et stykke af Paulus' brev til menigheden i Efesus. Det er et brev, som bl.a. indeholder en række forskellige formaninger. Dem kan man jo så læse, som man ellers vil. Nogle af formaningerne handler om forholdet mellem mand og kvinde – og så kan man enten hefte sig ved den nøjagtige ordlyd og bemærke, at Paulus siger, at kvinder skal underordne sig deres mænd – eller også kan man gå efter indholdet og bemærke, hvilken høj status Paulus giver kvinden i et traditionelt mandssamfund; hans sidste begrundelse er, at for Gud er der ikke personsanseelse – og det må jo få konsekvenser også hos os.

Ligesådan med hans anvisning på samtale. Man kan gå efter tanken og sige: Fulde-mandssnak bør I ikke føre – tal hellere ud af et glad og gudfrygtigt hjerte. Men man kan da også tage ham ganske bogstaveligt og helt fundamentalistisk: Tal til hverandre med salmer og hymner og åndelige sange! Jeg har kigget lidt i registeret, og det viser sig, at selv om vi kun holder os til salmernes første-linjer, er der dog mulighed for en fornyelse af vores dagligsprog. Lige fra om morgenen, når vi alle sammen går "til vor lille gerning ud" – da vil gartneren måske sige "Følger

med til urtegården". Muremesteren vil sige, at han er på vej ud til "Den grund, hvorpå jeg bygger", og dér vil man sikkert høre lærlingene advare svendene om, at "Den store mester kommer". Jeg fandt samtalestof nok til en hel dag, men jeg skal nøjes med et forslag til et kort ordskifte mellem en af vores landmænd og mig selv. Jeg vil måske indlede med at sige "I al sin glans nu stråler solen", men han vil – som sædvanlig – bare svare: "Kom, regn af det høje". Sådan plejer det jo at gå.

Lad det være et tilstrækkeligt eksempel på, at Paulus' formaninger kan man læse enten efter ånden eller efter bogstaven. Og lad det så være nok om Paulus i dag.

I stedet vil vi vende os til evangelieteksten – den om kongen, der indbød til sin søns bryllup.

Lignelsen minder jo meget om den om "Den store nadver", men den mest iøjnefaldende forskel er jo episoden med den gæst, der ikke havde bryllupsklædning på. Og lad så det lille optrin være vores tema i dag.

Kongen er naturligvis et billede på Gud. Og kongen indbyder alle og enhver, gode og onde, til sin fest, da de indbudte ikke ville komme.

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 297. 116. årgang
Oktober 2015
ISSN 0901-2214

Det kan kun være en forkyndelse af Guds overvældende og grundløse nåde, der ødselt går ud til alle, både gode og onde, både til helgener og syndere.

Men så kommer der jo ham i arbejdstøjet. Og han bliver straks fortolket af mange på den måde: Ja, her ser vi, at hvis vi ikke har den rette klædning på – hvis vi ikke modtager Guds nåde med den rette tro, så venter der os den skrækkeligste straf. Så bliver vi bundet på hænder og fødder og er dømt til den evige pine.

Og den fortolkning ærgrede mig i mange år. Dels fordi den ikke rigtig var til at komme udenom. Dels fordi så var Guds nåde alligevel ikke helt grundløs: Den gjaldt altså kun for dem, som havde den rette tro – og så var vi egentlig lige vidt.

Så kom jeg ud for en oplevelse, som gjorde det hele klart for mig. Den vil jeg fortælle om, og den må så gå i stedet for en prædiken i dag. Vi kan måske sige det på den måde, at jeg forklarer Jesu historie ved hjælp af en anden historie.

Det var, mens jeg var præst ved den danske kirke i Paris. Der kom mange, meget ejendommelige og mærkelige mennesker i vort hjem dengang. Der kom også nogle, som blev kaldt hippier eller blomsterbørn og sådan noget. En af dem var Ebbe.

Ebbe var egentlig en flink og venlig, ung mand. Men han havde nu sine ideer. En af dem var, at han ikke holdt særlig meget af at vaske sig. Og han gjorde heller ikke meget ud af sin påklædning. Hans gamle gumisko gav frisk luft til en del af hans tæer, hans cowboybukser var særdeles medtagne, og på overkroppen havde han altid – ligegyldigt,

hvordan vejret var – en skrækkelig, gammel striktrøje. Men hvad – han klarede sig, levede lidt på nas og af lidt tilfældigt sjov.

Nu havde Ebbe sat sig i hovedet, at han ville i operaen. Og det var da meget forståeligt. Operaen i Paris er et pragtfuldt sted. Dels har man der nogle af verdens bedste kunstnere – musikere og sangere – og dels er det en helt eventyrlig bygning. Storslået, overdådig, guld og marmor og statuer og søjler. Trapper, haller, sale. Det er svært at finde noget magen til. Og selv om man nok nu, i vore dage, kan gå i operaen i sit pæne tøj, så var det dengang – det var i begyndelse af 60'erne – sådan, at da klædte man sig virkelig pænt på, når man gik i operaen. De fleste damer var i lang kjole, herrerne i smoking eller i hvert fald i mørkt jakkesæt.

Og Ebbe, der som sagt var en flink fyr, havde da nok kunnet låne sig frem til en pæn skjorte og et sæt tøj, hvis han ellers havde vasket sig og havde spurgt sig for. Men det faldt ikke Ebbe ind. Ebbe mente, at det ikke kom an på tøjet, Ebbe mente, at Ebbe var god nok, som han var.

Og Ebbe købte sin billet og gik i operaen. Og nu er Frankrig jo på sin vis et uhyre demokratisk land, så selv om han nok vakte en del opsigt, var der ingen, der forhindrede Ebbe i at komme ind. Ja, han blev høfligt ledsaget hen til sin plads, som man bliver i Paris.

Og Ebbe nød sin opera. Han lyttede til ouverturen, tæppet gik op, første akt blev spillet og sunget, bifaldet bruste, tæppet gik ned, tæppet gik op igen for anden akt, og den har sikkert ikke været ringere end den

første. Så var anden akt forbi, og der blev lys på tilskuerspladserne. Det var signalet til mellemakten, den store pause, hvor alle går ud for at strække benene, måske købe sig lidt at drikke, gå gennem de vidunderlige sale, nyde samværet med de mange festklædte og feststemte mennesker, snakke om stykket, kort sagt være sammen på festlig måde.

Og alle rejste sig. Undtagen Ebbe. For da han skulle til at rejse sig, mærkede han to stærke hænder på sine skuldre. Og ved siden af ham stod to meget store kontrollører og rystede på hovedet.

Ebbe havde betalt sin billet. Og derfor fik han lov til at overvære operaen. Men heller ikke mere.

Han blev ikke bundet på hænder og fødder og kastet uden for i mørket, hvor der var gråd og tænders gnidse. Det var slet ikke nødvendigt. For han havde jo selv sat sig uden for.

Ebbe fik sine forestilling, den han havde betalt for. Men han fik ikke samværet, den festlige færd i de høje sale, snakken, de pragtfulde og strålende omgivelser, alt det, som var med til at høre aftenen til en fest. Han havde, ved hjælp af sin påklædning, bevidst sat skel mellem alle de andre og sig selv. Han havde ikke forstået – eller måske ikke villet forstå – at en fest kræver noget af sine deltagere. Den kræver, at vi er med. Hvis vi derimod kommer og stiller krav til festen, - forlanger at den skal anerkende os og vore fikse ideer - så har vi sat os uden for festen.

Manden i Jesu lignelse - ham, der ikke havde bryllupsklædning på – han kom jo også

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

og stillede et krav, et forlangende. Det ser vi af hans mutte og fornærmede tavshed, da han venligt bliver spurgt: ”Hvordan er du kommet herind, min ven, uden at have bryllupsklædning på?” Han klapper i som en østers. Det gider han da ikke svare på. Er han indbudt eller ikke? Det må da være nok! Nej, det er ikke nok. For når du er indbudt til en fest, så er det ikke nok, at du er til stede. Så må du også deltage i den, ellers har du selv sat dig uden for.

Sproget fortæller os det jo selv. Ved en landskamp er vi publikum. Ved afsløring af et monument er vi de tilstedeværende. Ved et skuespil er vi tilskuerne. Men ved en fest er vi deltagere, og hvis vi ikke tager del i festen, har vi selv sat os uden for den.

Sådan er det også med Vorherres store fest. Vi er alle sammen indbudt til den, rige og fattige, gode og onde, store og små.

Men vi er minsandten indbudt til at tage del i den – ikke til at være publikum eller tilstedeværende eller tilskuere. Og hvis vi ikke med den allerstørste fornøjelse klæder vores hjerte i den herligste festdragt, vi kan finde på, så har vi selv sat os uden for.

Amen

Poul Bredsdorff (1928-2012)

Tidl. Herning og Gjellerup valgmenigheder